LUND UNIVERSITY

Mi Lennhag: Putin kan ha blivit fånge i sitt Ukrainaspel

Lennhag, Mi

Published in:
Sydsvenskan

2014

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

Link to publication

Citation for published version (APA):
Lennhag, M. (2014). Mi Lennhag: Putin kan ha blivit fånge i sitt Ukrainaspel. *Sydsvenskan*. http://www.sydsvenskan.se/kultur--nojen/mi-lennhag-det-ar-en-kittlande-tanke-att-putin-kan-ha-blivit-fange-i-sitt-eget-/

Total number of authors:
1

General rights
Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.
• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
• You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
• You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

HATE POETRY

På "Hate Poetry" läser tyska journalister med invandrarbakgrund upp rasistiska mejl inför publik. FOTO: CARL UNDÉHN

Här får man garva åt grov rasism

En tävling om vem som har fått det mest hatfulla mejlet, kan det vara roligt? Carl Undéhn gick på ”Hate Poetry”i Hamburg.

■ Kan man skämta om rasism? Kan det till och med vara rätt sätt att hantera det på?

Det vill en grupp tyska journalister med invandrarbakgrund ta reda på när de bjuder in till ”Hate Poetry” i Hamburg. En kväll där de inför publik läser upp de värsta och mest rasistiska mejl och kommentarer de fått.

Det hela är upplagt som en poetry slam i fyra kategorier. Vinnaren koras genom att mäta volymen på publikens applåder.

Bäst, i det här fallet, är alltså den som fått det mest hatfyllda mejlet.

För under en ”Hate Poetry” handlar det inte om att förfäras över rasismen. Det handlar om att ha kul. Om att inte låta rasisterna skada med sina ord utan istället skratta åt deras patetiska innehåll.

Kan det fungera? Får man göra så?

Özlem Gezer från veckomagasinet Der Spiegel inleder. I hennes första brev vill en läsare förklara vem Goethe är, någon hon nog inte känner till då sådana inte finns i Turkiet.

”Där är kvinnor inte fria och vad uppskattas egentligen mest i Anatolien: en kvinna eller en åsna?”.

Publiken skrattar och applåderar.

Hasnain Kazim fortsätter med en reaktion på en artikel han skrivit om manlig omskärelse.

”När du omskars skulle man skurit av hela kuken för då skulle det inte bli fler som du!”.

Publiken jublar och temperaturen stiger i den redan bastuvarma salen. Rasismen fortsätter att flöda ur breven som de sex journalisterna läser upp.

”Man får inget nobelpris för att lära sig Koranen!”

”Vad vet du med din vitlökskultur?!”

”Om du legat med någon som inte är omskuren skulle du kanske fått några tyska hjärnceller!”

Eller kort och gott: ”Käre Herr Horunge”.

Det är som om någon bjudit in till att läsa kommentarfältet från Avpixlat inför publik.

Är detta rätt sätt att hantera rasismen?

Jag vet inte.

Men jag skrattar. Vi skrattar alla och vi gör det tillsammans. Det är en fest med öl och vin, konfetti flyger i luften och journalisterna där framme skrattar så de kiknar.

Att vi är här tillsammans är också styrkan med ”Hate Poetry”. Vi samlas och skrattar åt andras hat. Kvällen blir därmed en motreaktion till anonymiteten på nätet. Med ”Hate Poetry” tar de som utsätts för hatet tillbaka kontrollen över innehållet.

Det känns rätt. Men också ovant.

För alla har vi väl någon gång skakat på huvudet åt någon idiotisk kommentar. Kanske även skickat den vidare till någon vi känner, som ett exempel på dumhet.

Det här är dock något annat. Att träffas med ett hundratal främmande personer i en ockuperad teater och skratta åt rasismen tillsammans.

Samtidigt sticker ingen under stol med allvaret i det som blir uppläst. Det är ju grov rasism och egentligen inte ett dugg kul.

Arrangörerna menar att det är en form av terapi att läsa upp och dela hatet med andra. Rasismen förvandlas då till något bisarrt som vi kan skratta åt. Men efter två timmar med avsky mot muslimer, romer, turkar och araber börjar luften gå ur, skratten dämpas.

Det finns helt enkelt gränser för hur roligt det kan vara med hat.

CARL UNDÉHN
journalist och fotograf baserad i Hamburg

HYLLARHYLLAN

Bra där

■ Något alldeles ovanligt stort och fint hände i Göteborg i måndags kväll. Tusentals vuxna män, och en del kvinnor, lyckades vara utomhus samtidigt utan att slå ihjäl varandra.

I tidningarna blev de dagen efter rättmätigt hyllade.

”Vi vill rikta stort beröm till dem”, sa polisen Peter Adlersson, och berättade sedan erkännande om hur alla dessa tusentals exemplariska vuxna människor förutom lite småtumult och pyromani hade befunnit sig i samma stad i flera timmar utan att knappt ställa till med någon oreda alls.

Beröm ska ges till den som beröm förtjänar. Det fick man lära sig redan i skolan. Därför är det så rörande vackert att se hur dessa vuxna människor nu får det erkännande de så grundligt förtjänar.

Nu är det bara att hoppas att deras exempel vägleder oss alla mot en bättre värld. I måndags kväll var det fotbollssupportrar från IFK Göteborg och Malmö FF som lyckades befinna sig i samma stad utan att slå denna stad sönder och samman. Imorgon är det kanske du eller jag som får folkets och ordningsmaktens hyllningar när vi gör det samma. Alla är vi hjältar.

PATRIK SVENSSON

Alla kan ju inte vara lyckliga – hur skulle det se ut för terapibranschen? STIG JOHANSSON

UKRAINA

KRÖNIKA

Alltid något nytt. Det är möjligt att Putin har blivit fånge i sitt eget Ukrainaspel.

Mina spekulationer om kommande oroligheter även i östra Ukraina blev tyvärr verklighet. Beslutet att avvakta med den planerade forskningsresan till bland annat Donetsk och Charkiv var riktigt. Inte för att det skulle vara för farligt att resa dit nu, utan för att få ukrainare skulle ha tid och möjlighet att fokusera på mina frågor om korruption, samtidigt som demonstranter intar säkerhetshögkvarter och offentliga byggnader.

Nyligen skämtade jag ihop med några andra Östeuropaforskare: kanske ska jag skyndsamt samla ihop resterande forskningsmaterial innan det är ”för sent” (det vill säga innan områdena jag ska besöka blivit ryska)? Jag måste ligga steget före ryska fronten!

Det scenariot bör ses som ett icke politiskt korrekt skämt, eller hellre som en illustration av frustrationen många Östeuropaexperter känt inför hur ”konfliktens” händelseförlopp har varit ovanligt snabbt och svårt att förutspå – till och med Carl Bildt har beklagat att han gissade fel.

I helgen hade flera europeiska nyhetsportaler två nyheter intill varandra på webben. Den ena fastslog att EU:s ledare trodde att konflikten nu lugnat sig – äntligen! Den andra visade bilder av stormade byggnader i Donetsk. Tillsammans framstod det som ett omedvetet raljerande kring EU:s bristande förmåga att analysera och förutsäga.

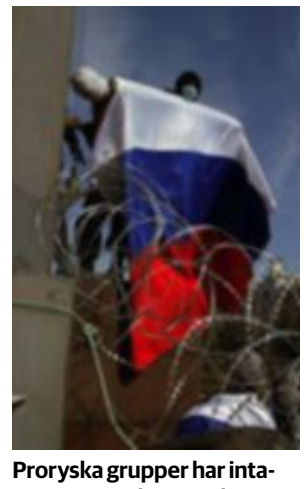

Proryska grupper har intagit regeringsbyggnader i Donetsk. Med eller utan Vladimir Putins goda minne. FOTO: ALEXANDER ERMOCHENKO

Samtidigt skapar världens medier nu huvudrubriker utifrån relativt små proryska demonstrationer, givet städernas storlek. Charkiv och Donetsk är stora som Stockholm, men belägna i östra Ukraina. Och nog arrangeras det frekvent demonstrationer i Stockholm som lockar några tusen deltagare, utan att omvärlden bryr sig. Just nu är det nämligen på Östfronten alltid något nytt i medierna. Givetvis ska Ukraina uppmärksammas, men djupare analyser vore önskvärda.

Jag undrar främst hur några tusen tämligen oorganiserade demonstranter kan inta regionala myndighetsbyggnader i en miljonstad. Det blir orimligt om man ersätter med Stockholm och Riksdagshuset, eller Säpo:s högkvarter.

Den ryska medierapporteringen från Donetsk antyder förhandsinformation. Men låt säga att Östukrainas demonstranter inte är beordrade och betalda från Moskva, utan är självorganiserade ukrainska medborgare. Då står vi inför en kittlande tanke – att Putin slutligen blivit fånge i sitt eget Ukrainaspel. Hans utrikesminister har avsagt sig planer på militärt ingripande i Ukraina, från FN och EU kommer fördömanden samtidigt som Nato rustar och står redo. Och så återkommer en ”vädjan om hjälp” från ryskspråkiga i Ukraina.

Säger Putin nej framstår han som svag inför en under vintern alltmer positiv hemmaopinion. Säger han ja anar han de militära och ekonomiska följderna.

Men ”söndra och härska” är ju även det en gammal militärstrategi. Och Putin lyckas fortfarande: omvärlden publicerar rubriker om ett splittrat Ukraina, medan många ukrainare försöker förmedla bilden av ökad enighet.

MI LENNHAG
östeuropaexpert vid statsvetenskapliga institutionen vid Lunds universitet